

Alfaluból világgá menni

Interjú Ambrus András színművésszel, íróval

Készítette: KOVÁCS EMŐKE

Ambrus András 1925. november 29-én született Gyergyóalfaluban, szülei gazdálkodással foglalkoztak, az édesapja üzemeltette a falu legnagyobb kocsmáját és kultúrtermét. Középiskolai tanulmányait félbeszakította a második világháború. Besorozták katonának, szolgált a keleti hadszíntéren, megjárta a sorokpolányi és jászvásári hadifogolytábort, ez utóbbiból szerencsésen megszökött. 1949-ben Magyarországra költözött, felvételt nyert a Horváth Árpád Színész-kollégiumba, ahol szakérettségi vizsgát tett, ezután felvették a Színház- és Filmművészeti Főiskolára. 1953-ban, a főiskola elvégzése után a Faluszínház tagja volt, majd az Ifjúsági Színházhoz szerződött. 1955-ben fél évig a marosvásárhelyi színház tagja. Ezután a budapesti Nemzeti Színház, a Jókai Színház színésze, illetve a Thália Színház vendégművésze volt. 1978-tól 1985-ig, nyugdíjazásáig a Magyar Filmgyártó Vállalat társulatának tagja volt. Rengeteg játék- és tévéfilmben szerepelt, emellett a Magyar Rádió hangjátékainak gyakran foglalkoztatott színésze. 1983-ban megkapta a Magyar Rádió Nívódíját a *Szirom és Boly* c. Tamási Áron-regény rádióváltozatának főszerepéért. Budaörsön él, korát meghazudtoló szellemi frissességgel, jókedvvel adott interjút. A beszélgetésből kiderül, hogy bár rengeteg megpróbáltatás érte, mindig a helyzet ura tudott maradni és székelyleleményességével megoldotta a lehetetlennek tűnő feladatokat is.

Novemberben töltötte be a 95. életévét, még mindig vezet, kertészkedik, eljár bevásárolni. Honnan merít energiát?

Épp a minap egy csinos hölgy, amikor az irataimat vizsgálta a bankban, rám meredt és majdnem hitetlenkedve kérdezte, hogy maga csakugyan 95 éves? Bólgattam neki, hogy persze! Aztán arra kért, áruljam el, mi a hosszú élet titka. Na, gyon egyszerű, válaszoltam, jó szervezetet kell örökölni és azt karban kell tartani.

Meséljen kicsit arról, honnan indult, milyen gyerekkora volt? Biztos már egész fiatalon elkezdte a szervezete „karbantartását”.

Tizenegy gyereket szült édesanyám, heten maradtunk életben, 5 lány, 2 fiú. Legutolsó gyerek vagyok, ahogy mondani szokták, a „vakarék”. Gyerekként, kamaszként, pláne legényként rengeteget dolgoztunk otthon. Székelyföldön a gyerekek mind dolgozni óhajtottak már kiskorukban, mert olyan kisugárzása volt a székely közösségeknek, falvaknak, hogy az együtt végzett munka örömet jelentett. Én egy ilyen csodálatos közösségbe születtem, Gyergyóalfaluban. A szüleim erdőkitermeléssel, földműveléssel, gazdálkodással foglalkoztak, és miénk volt a legnagyobb kocsmá a faluban, amit édesapám üzemeltetett. Volt ott egy nagyterem, ahol a kulturális élet zajlott. Minden vasárnap táncmulatság volt, bálakat tartottunk, évente néhányszor műkedvelő előadásokat lehetett megtekinteni, még vándorszínészek is jártak a faluban, volt, amikor 3-4 hétig ott tanyáztak. Egyszer a kolozsvári szintársulat is volt nálunk a háború után, de többnyire állástalan színészek, műkedvelők gyűltek össze, társulatot alapítottak és járták a magyarlakta falvakat.

Akkor kivételes helyzetben volt, korán az élete részévé vált a kultúra szeretete. Gyermekként segédkezett az apjánál?

Igen, már pici babakoromban egyszer elkértek anyámtól és átvittek a színpadon.

Ez volt az első szerepe?

Igen, és mint mesélte egyik nővérem, végig bögtém, amíg a színen voltam. Aztán kiderült, azért, mert a művész nő édesgetésképp túlságosan megcsipkedte a fenekem a takarásban. Ahogy cseperedtem, egyre több műkedvelő előadásban kaptam szerepet, sőt főszerepeket is játszhattam.

Az iskolás éveiről milyen emlékeket őriz?

Nagy szerencsém, hogy az elcsatolt területeken, így Alfaluban is volt magyar iskola, én a templom lábánál lévőben végeztem el az első négy osztályt. Nagy öröm és siker volt számomra, hogy a 45-50 tagú osztályban a legjobbnak bizonyultam. Ezek az iskolák nem állami támogatással működtek, hanem a falunak kellett fedeznie a költségeket. Azzal segítettük a működésüket, hogy mindennap a hónunk alatt vittünk egy hasáb fát, hogy legyen mivel tüzelni, és ajándékokkal traktáltuk a tanító nénit vagy a tanítót, mert olyan kicsi fizetésük volt, hogy az csuda. Tizenegy éves voltam, amikor a magyar iskolák létszámát csökkentették és román iskolába

kényszerültem, ami rettenetes emlék. Román anyanyelvű tanítókat hoztak, egy szót sem tudtak magyarul, de örvendenem kell, mert később szerencsém volt, és a felszedett romántudásomból hasznos tudtam kovácsolni.

Hol érettségizett?

Az külön érdekes történet. Amikor visszacsatolták Észak-Erdélyt, akkor volt szerencsém felvételizni a gyergyószentmiklósi gimnáziumba. Az első évben gyalog jártam Alfaluból, tehát napi 16 kilométert kellett megtennem, de nem telt unalmasan, elmondom, miért! Ekkoriban írtam egy versikét *Szántás, magvetés* címmel, ami megjelent a kolozsvári *Szív* újságban, nagy hírnevem lett a faluban. Ennek öröme egy rokonomtól kaptam egy könyvet ajándékba, Arany János *Toldiját*. A gyaloglások közben a *Toldit* nemcsak elolvastam, hanem majdnem az egészet megtanultam. Aztán jött a háború és elkezdtek megalakítani a székely hadosztályokat, be kellett vonulnom katonának. Tizenhét éves voltam ekkor, nem tudtam leérettségizni.

Mi történt a besorozás után?

Megérkezett a behívóm és én kérvényeztem, hogy a repülős szakosztályhoz mehessek, így kerültem Újvidékre. A bátyám ekkor már a fronton volt, mi apámmal együtt vonultunk be katonának, ő a 21-es határvadászoknál szolgált. A kiképzés után időjárásjelző lettem, ballonok segítségével a széljárást figyeltük, illetve továbbítottuk a központból kapott előrejelzéseket. Innen vittek a frontra, a Tisza partjára 1944 őszén, ott szolgáltam körülbelül hat hetet, aztán az oroszok körbefogtak, menekülni kellett. Egészen Sárvárig menekültünk, volt olyan napom, amikor 73 kilométert gyalogoltam. Amúgy csak 60-at szoktam mondani, mert senki nem hiszi el a 73-at. Teljes felszereléssel szinte hihetetlen is, hogy volt erőm hozzá, igaz, összeestem a sárvári piactéren, amikor odaértünk. Ott töltöttük az évet.

A családjával hogyan tudta tartani a kapcsolatot?

Édesanyámmal leveleztem, édesapámról viszont nem tudtam semmit, csak azt, hogy az ezeréves határnál szolgál.

Hogy menekült meg az oroszok elől?

Ausztriáig mentünk az alföldi és bácskai bajtársaimmal, következő év márciusa táján ('45-ben), ott lefegyvereztek minket, ásót, csákányt, kapát adtak a

kezünkbe és védvonalat építtettek velünk egy erdős területen, ott dolgoztunk, mint munkaszolgálatosok. Egyik nap találkoztunk egy részeg német katonával, aki azt üvöltözte: „Hitler kaput, alles kaput!” Így tudtuk meg, hogy vége van a háborúnak.

Mehettek haza?

Minden magyar elindult hazafelé, mint a juhnyáj pásztor nélkül. Híre kelt annak, hogy ha jelentkezünk az oroszoknál, akkor adnak papírt arról, hogy katonák voltunk és ingyen hazamehetünk vonattal. Egyre többen gyűltünk össze, egy kis falu, Sorokpolány mellett volt egy ún. átmeneti-elosztó-gyűjtő hadifogolytábor, mindjárt bevágtak oda. Ott találkoztam a bátyámmal. Hosszú hetek teltek el, mindentől megfosztottak, amitől lehetett. Egyik nap többünket vagonokba pakoltak, először a román tengerpartra vittek, hallottuk a vízlocsogást, a hajók búgását, de aztán egyet fordult a vonat és felvittek Jászvásárba. Több ezer ember volt már akkor ott a fogolytáborban, annyira összezsúfolva, hogy sem leülni, sem lefeküdni nem lehetett, ott éheztünk hosszú napokig. Egyik nap elindítottak, hogy „visznek haza”. Én akkor már nagyon készültem a szökésre, civil ruhát is szereztem, kabátot, sapkát ajándékoztak nekem.

Honnan szerezte?

Negyvenen voltunk egy vagonban, jó előadásokat tartottam a fogolytársaknak, verseket mondtam, szórakoztattam őket, a vizet is én hordtam, és tudták, hogy én meg merek szökni, így nekem adtak mindent, ami a segítségemre lehetett.

Folytatva a történetet, amikor kanyarodtunk volna be az állomásra, hirtelen levettem magamról az egyenköpenyt, kiléptem a sorból, és szaladtam, ahogy csak bírtam. Sikerült megszöknöm, és öt nap alatt hazaértem. Na és ekkor használhattam a romántudásomat. Ha valahol meg kellett szállnom éjszakára vagy ennivalót kunyerálnom, el tudtam mondani, hogy szökevény fogoly vagyok a jászvásári lágerből. Egyik fogolytársam, Galgóczy Árpád két könyvet is írt a szörnyű munkaszolgálatokról, őt aztán Vorkutába vitték, hat évet volt ott.

Hogy fogadták, amikor hazaért?

Otthon éppen a legkisebb nővérem esküvője volt készülőben. Amikor bementem a kapun, nem is ismertek meg, olyan rogyant voltam. Arról a határtalan örömről nem is lehet beszélni. Körbevettek a testvéreim, megfürösztöttek, elégették a rossz ruhámat. Boldogan mentünk a templomba.

Gondolom, sok időbe telt, amíg a háború, a fogságok traumáit fel tudta dolgozni.

46 kilósan értem haza, de viszonylag gyorsan visszanyertem az erőmet. Szétnéztem a világban és úgy tűnt, hogy az a kicsi magyar világ eltűnt, és úgy híresztelték – mi meg elhittük –, hogy ez más román világ lesz, mint az előző. De új életet kellett kezdeni, apám rám bízta a termet, azt vezettem. A Magyar Népi Szövetség kinevezett ifjúsági vezetőnek, 20 éves voltam ekkor. A faluban minden rendezvényt én igazgattam, a táncmulatságokra, minden összejövetelre én adtam ki a termet. Aztán elküldtek a Magyar Népi Szövetség vezetői Marosvásárhelyre egy egy hónapos tanfolyamra, ahol irodalomról, történelemről, művészetről, a falvak szervezési lehetőségeiről tartottak előadásokat. Volt ott egy ember, aki nyíltan és őszintén elmondta, hogy itt kommunizmus lesz, olyan, mint a Szovjetunióban, és ez nagyon elborzasztott engem. A képzés utolsó napján verset mondtam, és ez úgy megtetszett a vásárhelyi színház intendánsának, hogy felajánlotta, szerződjek a társulatához színésznek, de természetesen nem fogadhattam el, mert nekem ott volt Alfaluban a nagy ház, család, erdő, szántóföld és kaszáló, otthon akartam tovább élni. Még egy évig maradtam a faluban, de egyre gyötörtek a körülmények: visszajöttek a román csendőrök, minden rendezvényt velük kellett egyeztetni. Ráadásul hírt vettem annak, hogy mindent államosítani fognak, elveszik az erdőket, földeket – ahogy aztán történt is –, így nem gondolkodtam sokáig azon, hogy el kell mennem otthonról. Ráadásul egy nagy szerelmi csalódásban volt részem és apámmal is nagyon összeveszttem.

Min vesztek össze az édesapjával?

Hazavittünk két szekér bükkfát, neki el kellett mennie valahová pár napra és megkért, hogy az egészet vágjam fel. Én fel is vágtam tűzifának, de amikor hazajött és meglátta, elkezdett káromkodni, hogy nem úgy gondolta, hogy apróra vágjam, hanem méteresekre, mert el akarta adni. Úgy összevesztünk emiatt drága édesapámmal, hogy felszedtem a sátorfám és elindultam világgá, Szalontánál átosontam a határon. Amikor először hazamehettem – hét év múlva történt, mert korábban nem kaptam útlevelet –, akkor mondta édesanyám, hogy apám minden hasáb fánál sírva fakadt, amikor tette a tűzre.

Senkinek nem szólt arról, hogy elmegy?

Nem, csak a kapufától búcsúztam, mert tudtam, hogy ha szólok, akkor elkezdenek könnyögni és visszatartanak.

Harmadmagammal indultam útnak, ott voltunk egy darabig Bonyhádön, a vendéglátónk hajdan kántortanító volt a faluban, nála húzhattuk meg magunkat. Bár világgá akartam menni, de a vasfüggöny lezuhant, aknázták a nyugati határt. Nem tudtam, hogy mit csináljak, amikor a házigazda a kezembe adott egy újságot egy hirdetéssel, hogy a Horváth Árpád Színész-kollégium fiataloknak lehetőséget ad szakérettségi évfolyam elvégzésére és helyet a kollégiumban. Jelentkeztem a felvételre, könnyű dolgom volt, elmondtam a *Toldi* első énekét, nem is kellett befejeznem, egymásra nézett a három felvételiztető, köztük Kovács András Kossuth-díjas filmrendező, és felvettek a kollégiumba. Felköltöztem Budapestre, letettem a szakérettségit, és felvételizés nélkül felvettek a Színművészeti Főiskolára.

Az otthoniaknak mikor szólt, hogy merre van, mit csinál?

Amikor kollégista lettem, azonnal levelet írtam édesanyáméknak. Érdekes történet, alighogy elkezdtem az iskolát, a *Felszabadult föld* c. filmben (rendező: Bán Frigyes) kaptam egy jó kis szerepet, és mit ad Isten, egyszer csak levelet kapok, hogy levetítették Alfaluban, így anyám láthatott engem. Talán ekkor megnyugodott kicsit, hogy jó helyen vagyok.

Hogy teltek a főiskolai évek? A színházi adatbázis szerint már főiskolásként több színházi és filmszerepet kapott.

A lehető legjobb képzést kaptam a főiskolán, a végén a legjobb minősítést. Harmadikos koromban kaptam egy főszerepet a Nemzeti Színházban, egy kínai darabban, *Harcban nőtt fel* a címe, én játszottam a címszerepet, édesapámat Bessenyei Ferenc, édesanyámat Mészáros Ági, a nagyapámat Bihari Jóska bácsi alakította.

Mikor a főiskolát elvégezte, a Faluszínház tagja lett. A főiskolai sikerei alapján ennél többre lett volna hivatott.

Nem tudom pontosan az okát, talán amiatt száműztek a Faluszínházba, mert főiskolásként egyszer rosszkodtam.

Mit rosszkodott?

Letérdeltem a Sztálin-szobor elé és gitárral a kezemben azt énekeltem, hogy „hazugság volt minden szavad”. Az osztálytársaim cipeltek el onnan. De egy év után már az Ifjúsági Színházban játszhattam (a mostani Thália Színház elődje).

Mégis úgy döntött 1955-ben, hogy hazatér a szülőföldjére.

A diplomaszerezés után rögtön megházasodtam, a feleségem szintén székelyföldi, Háromszékről jött át még '47-ben, magyar szakos tanári diplomája volt. '55-ben talán az ő kérésére, de nekem is megfordult a fejemben, hogy haza kéne menni és leszerződni Marosvásárhelyre. Két volt főiskolai tanárom, Hegedűs Géza és Hubay Miklós közbenjárásával ez sikerült, hazaköltöztünk. Arról ábrándoztunk a feleségemmel, hogy majd ő tanít valamelyik közeli faluban, én tájolni fogok az előadásokkal, még Alfaluba is elmegyek. Hazaköltözésünkkor házat építettünk édesapámmal, ők is Várasárhelyre költöztek. Az évad első darabjában társrendezőként mutatkozhattam be. A rendezés jól sikerült, sokat dolgoztunk, a fizetésre sem lehetett panasgom. Egy nagy baj volt: 1955-ben készült a Sztálin-szobor Marosvásárhelyen. A másik probléma: a társulati ülésen elhatározták, tartsuk meg románul az ülést, mert az egyik színésznő nem beszél magyarul. Ekkor úgy döntöttem, visszatérek Magyarországra. Nem haza, de el hazulról. Istenem, de nehéz volt!

A visszatérés után hogy sikerült a Nemzeti Színház társulatához szerződni?

1956 nyarán írtam egy levelet volt tanáraimnak – Básti Lajosnak és Gellért Endrének –, az ő segítségükkel rendes tagként visszakerülhettem a Nemzeti Színházba. Mindjárt jelentős szerepet osztottak rám Háy Gyula egyik drámájában. A bemutatóra azonban nem került sor a forradalmi események miatt. Éppen a főpróba előtt tudtam meg, hogy nagy felvonulás van a Rákóczi úton, befejeztük a próbát, közéjük álltam, elmentem a Bem térre és ott végighallgattam Sinkovits Imre szavát. Mentünk volna a Magyar Rádióhoz, amikor eszembe jutott, hogy nálam van a tejjegy. Akkor az első gyerekünk 7 hónapos baba volt, a tejet haza kellett vinnem. De a feleségem nem hagyott visszamenni, azt mondta, akkor hozza a gyereket a karján és velem jön. Másnap összeült a forradalmi bizottság a színházban és engem jelöltek ki, meg egy fiatal ügyelőt, hogy ketten őrizzük fegyverrel a színházat, hogy nehogy a forradalmárok tüzelőállást foglaljanak, és azt a drága épületet szétlőjék. Így lettem fegyveres őr a színháznak, és így mentettem meg Major Tamás életét, akihez nem engedtem felmenni egy hölgyet, aki fegyveres kíséreléssel érkezett és elégtételt akart venni.

Hogy alakult a forradalom után a sorsa? Miért kellett távoznia a Nemzeti Színházból?

A forradalom után a rendőrség felelősségre vonta a színházi forradalmi bizottságot, de engem nem, amit Major Tamásnak köszönhetek, de egy év múlva kirúgott

a társulatból, így egy híján 20 évig szabadúszó voltam. Egyszer behívatott, és ajánlotta, hogy legyek az MSZMP tagja, mert olyan jól viselkedtem a forradalom alatt, hogy megérdemlem. De éppen akkor hurcolták el Nagy Imrét, így nemet mondtam az igazgató elvtársnak, amit megindokoltam kellő eréllyel.

De öröm az örömben, hogy innentől kezdve a filmszerepei elkezdtek szaporodni, a Magyar Rádiónál is sok feladatot kapott.

Pályafutásom egyik legkedvesebb része a rádiózás. Nagyon sok és remek szerepet kaptam ezekben a hangjátékokban, 1983-ban a Magyar Rádió Nívódíjával tüntettek ki a *Szirom és Boly* c. Tamási Áron-regény rádióváltozatának főszerepéért. Közel 500 hangjátékban szerepeltem, köztük a több évtizeden át műsoron lévő *Szabó család*ban.

Ezekben az években egy turnén is részt vett Felvidéken. Honnan jött az ötlet és a lehetőség?

Mikszáth Kálmán halálának ötvenedik évfordulójára rendeztük meg ezt a bizonyos felvidéki turnét. Kényszerturnéről volt szó, mert a fellépő művészeknek nem volt állandó munkahelye. Korábban játszottam egy könnyebb műfajokat előadó társulattal, a *Lili bárónő*ben kaptam egy epizódszerepet, velük turnéztunk Felvidéken. Ott megismerkedtem a CSEMADOK (Csehszlovákiai Magyar Dolgozók Kultúregyesülete) vezetőivel. Amikor az egyik kollégám dramatizált egy Mikszáth darabot, akkor az évforduló kapcsán, Létay Klári kolléganőm biztatására mentünk ismét Felvidékre. Utazásunk előtt a CSEMADOK-tól levélben biztosítottak arról, hogy megelőlegezik a pénzt a turné lebonyolításához.

Melyik filmforgatás a legkedvesebb emléke?

Az 1978-ban forgatott *Magyarok* c. film, Fábry Zoltán rendezte, őt tartom egyébként a legsokoldalúbb, legfelkészültebb magyar filmrendezőnek.

Németországban forgattunk, német statisztákat öltöztettek SS-egyenruhába, ott kellett üldögezniük egy ligetben a padokon. Felejthetetlen emlék, hogy nem beszélgettek egymással, mindegyik olyan boldogan meredt a távolba, mintha szerették volna azt az időt visszaidézni, amiben a film játszódott. Ez akkora csuda volt nekem. Ezután a filmforgatás után lettem a Magyar Filmgyártó Vállalat társulatának tagja, egészen 1985-ig, nyugdíjba vonulásomig. Volt fix fizetésem, és a kisebb-nagyobb sikerek után szerencsére nem kellett mindenféle munkát elvállalnom, csak ami nekem is szimpatikus volt.

Mikor érzett először ambíciót magában, hogy írni kezdjen?

Amikor a feleségemnek udvaroltam, vele szerettem volna valamit tudatni két-tónkról, talán ekkor kezdődött. Aztán megírtam apám történetét, ami *Gyergyó* címmel jelent meg először, aztán a szerkesztett, bővített kiadás *Székely Trianon* címmel. Ezt követte *A mindenható markában*.¹

Hogy ismerkedtek meg a feleségével? Olyan mesébe illően hangzik, hogy két idegenbe szakadt székely fiatal egymásra talál a nagyvárosban.

Ez vígjátéki történet. Végzős főiskolás voltam, amikor egyik falumbéli kókler, aki sokat élősködött rajtam, mondta nekem, hogy az egyik közeli utcában lakik két székely leányka, a fiatalabbiknak szeretne ő udvarolni, az idősebbik meg jó lenne nekem. Rábeszélte, felkerestük a lányokat. Őt elhessentették, de engem szívesen láttak, így ismerkedtem meg Irmácskámmal és a húgával.

Otthonra talált Magyarországon?

Hálás kell legyenek ennek a maradék országnak és Budaörsnek. Ha egy valamire való ember valahová elszegődik, nem azt nézi, hogy miben segíthetnek neki, hanem azt, hogy ő mit tud tenni a környezetéért. Amikor Budaörsre költöztünk a feleségemmel, egy csoport gyermeket tanítottunk, gyerekdarabot is rendeztünk. Csodás helyen lakom, fenyőerdő közelében. Csak úgy érzem, ahogy öregszen, egyre nagyobb a telek. De nem élnék már, ha nem volna a kert. Ha valamiből elegendem van, kimegyek a kertbe dolgozni, 2-3 óra munka után mindig rájövök, hogy meggyógyult a lelkem.

András bácsi, csodásan tud mesélni, ha lehetne, azt kérném, ne is hagyja abba.

Egyik rendező barátomnak mondtam, hogy velem annyi minden történt, hogy van mit elmesélnem. Egy frászt, válaszolta, mindenkivel sok minden történik, csak te jobban tudsz mesélni.

1 AMBRUS András könyvei: *Gyergyó*, Bp., Magvető, 1959.; *Székely Trianon*, Pomáz, Kráter, 2005; *A mindenható markában*, Pomáz, Kráter, 2008.

Din Joseni în lumea mare

András Ambrus s-a născut la 29 noiembrie 1925 în Joseni, părinții săi erau angajați în agricultură, iar tatăl său opera cea mai mare cârciumă și sala culturală din sat. Studiile sale de liceu au fost întrerupte de al Doilea Război Mondial. A fost înrolat ca soldat, a slujit pe câmpul de luptă din est, a vizitat lagărele de prizonieri din Sorokpolány și Iași, din fericire a scăpat de acesta din urmă. S-a mutat în Ungaria în 1949, a fost admis la Colegiul de Actori Árpád Horváth, unde a susținut un examen, apoi a fost admis la Colegiul de Arte Teatrale și Cinematografice. În 1953, după absolvirea facultății, a fost membru al Teatrului Satului și apoi a contractat Teatrul Tineretului. În 1955 a fost membru al Teatrului Târgu Mureș timp de o jumătate de an. După aceea, a fost actor la Teatrul Național din Budapesta, la Teatrul Jókai și artist invitat la Teatrul Thália. Din 1978 până în 1985, până la pensionare, a fost membru al Companiei Maghiare de Producție Cinematografică. A apărut în numeroase filme de lung metraj și de televiziune și este, de asemenea, un actor frecvent angajat în piesele sonore ale radioului maghiar. În 1983 a primit premiul de nivel al Radioului Maghiar pentru rolul principal al versiunii radio a romanului lui Áron Tamási, *Szirom și Boly*. Locuiește în Budaörs, a susținut un interviu cu prospețimea spirituală și veselia care i-au negat vârsta. Din conversație rezultă că, deși a suferit o mulțime de încercări, a fost întotdeauna capabil să rămână stăpânul situației și cu ingeniozitatea sa secuiască a rezolvat sarcinile aparent imposibile.

Joseni into the world

András Ambrus was born on November 29, 1925 in Joseni, his parents were engaged in farming, and his father operated the largest pub and cultural hall in the village. His high school studies were interrupted by World War II. He was enlisted as a soldier, served on the eastern battlefield, visited the prisoner-of-war camps in Sorokpolány and Iași, fortunately he escaped from the latter. He moved to Hungary in 1949, was admitted to the Árpád Horváth College of Actors, where he took an exam, and then was admitted to the College of Theater and Film Arts. In 1953, after graduating from college, he was a member of the Village Theater and then contracted to the Youth Theater. In 1955 he was a member of the Târgu Mureș Theater for half a year. After that he was an actor at the Budapest National Theater, the Jókai Theater and a guest artist at the Thália Theater. From 1978 to 1985, until his retirement, he was a member of the Hungarian Film Production Company. He has appeared in many feature and TV films, and is also a frequently employed actor on Hungarian Radio's sound plays. In 1983, he received the Hungarian Radio Award for his main role in the radio version of the Áron Tamási novel *Szirom and Boly*. He lives in Budaörs, he gave an interview with spiritual freshness and cheerfulness that belied his age. It turns out from the conversation that although he suffered a lot, he was always able to remain the master of the situation and with his Szekler ingenuity he solved the seemingly impossible tasks.